

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
У ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ»**

**18 ЛИСТОПАДА 2020 РОКУ
М. УЖГОРОД**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський національний університет
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Кафедра фінансів, банківської справи та оподаткування

Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти

**Збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
18 листопада 2020 року
м. Ужгород**

УДК 336 (477) (063)

Ф59 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 18 листопада 2020 р.). Ужгород: УжНУ, 2020. 200 с.
ISBN 978-966-347-097-9

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 3 від 30.11.2020 року.

Редакційна колегія:

Варцаба Віра Іванівна – завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д-р.екон.наук, професор

Кампо Георгіна Михайлівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», канд.екон.наук, доцент

Чакій Ольга Іванівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», канд.екон.наук

Загоруйко Світлана Володимирівна – старший викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мицька Тетяна Василівна – старший лаборант кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Збірник укладено за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 18 листопада 2020 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави та регіонів, які охоплюють: проблематику бюджетно-фінансової автономії в умовах децентралізації; діяльності суб'єктів грошово-кредитного ринку; удосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємств; актуальні проблеми реалізації митної політики та удосконалення податкової системи держави; методичні та практичні засади оціночної діяльності, а також розвитку страхового ринку і міжнародних фінансів що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної та глобальної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-347-097-9

© Автори тез, 2020
© ДВНЗ «УжНУ», 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Басюк О.П. Ключові передумови майбутньої трансформації фінансової системи під впливом сучасних цифрових технологій	8
Бутурлакiна Т.О. Смарт спеціалізація в Україні: сучасні регіональні аспекти і виклики	11
Возняк Г.В. Фінансові аспекти забезпечення економічного зростання територій в координатах поведінкової економіки	13
Кундря-Висоцька О.П., Демко І. Розширення інформаційної інфраструктури в сучасному обліку	15
Максимюк М. Банківська система в умовах економічної рецесії	17
Насібова О.В. Активізація благодійності в контексті забезпечення виконання соціальних зобов'язань держави	19
Пластун О.Л. Паттерни на ринку нафти після аномальних одноденних цінових коливань	21
Пойда-Носик Н.Н. Оцінювання впливу державного регулювання на розвиток бізнесу в аграрному секторі економіки за індексом Світового Банку	23
Ткач М.Я., Лойшин А. Прямі іноземні інвестиції в Україну: вплив офшорних зон	25
Тютюнник І.В. Тіньові схеми портфельного інвестування: порівняльний аналіз	27
Хуторна М.Е. Фінансова стабільність фінансового сектору та забезпечення сталого розвитку: методологічні детермінанти	29

СЕКЦІЯ 2 БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Варцаба В.І. Роль соціального партнерства у розвитку територіальних громад	32
Добош В.Д. Бюджетно-фінансова автономія в умовах децентралізації в Закарпатській області	34
Комарницька Д.В. Джерела фінансування самодостатніх територіальних громад як одна з форм реалізації бюджетної децентралізації	37
Лазар П.Д., Граньович Ю.П. Бюджети новостворених територіальних громад Закарпаття: реалії та очікування	39
Мінкович В.Т. Фіскальна політика регіонального розвитку: актуальні тенденції сьогодення та перспективи вдосконалення	41
Мулеса Е.В. Вплив пандемії коронавірусу на місцеві бюджети України	44

Огородник В.О., Котик А. Готовність громади до інвестицій в умовах децентралізаційних процесів в Україні	46
Пітюлич М.М., Керецман Н. Оцінка сучасних тенденцій розвитку малих сільських поселень Закарпатської області в умовах децентралізації	47
Портна О.В. Бюджетно-фінансова автономія регіонів в умовах децентралізації: стейкхолдери розвитку відносин	49
Сочка К.А. Можливості посилення дохідної бази місцевого самоврядування	51
Тимчак М.В. Адміністративно-фінансова децентралізація як один із основних чинників соціально-економічного розвитку регіону	54
Тищенко О. П. Оцінка та шляхи подолання нерівномірності розвитку територій в умовах бюджетно-фінансової автономії	56
Чубарь О.Г., Легеза Н.Е. Партнерська спроможність громад і підвищення їх фінансового забезпечення	58
Фурик І.І. Європейський досвід фінансової децентралізації	60

СЕКЦІЯ 3

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Бідзіля М.І. Корпоративна соціальна відповідальність як важлива складова успішного бізнесу	63
Білинець О.А. Соціальна відповідальність бізнесу в сучасних українських реаліях	65
Гайович В.Ю. Фінансовий механізм екологічно безпечного підприємництва та перспективи його розвитку	67
Галайдіда О.В. Сучасні механізми фінансового менеджменту закладу вищої освіти	69
Головей М.В. Підходи до управління фінансовою стійкістю підприємства.	71
Данило А.І. Переваги та недоліки соціальної відповідальності бізнесу	73
Долгош Ю.О. Шляхи зміцнення фінансової стійкості та стабільності підприємства у сучасних умовах	75
Єршова Н.Ю. Аналітичне забезпечення управління платоспроможністю підприємств готельно-ресторанного бізнесу	78
Загоруйко С.В., Чакій О.І. Корпоративні облигації як додаткове джерело фінансування діяльності підприємств у сучасних умовах господарювання	80
Косовілка Т.І. Особливості управління персоналом на сучасних підприємствах	83
Ланьо О.О. Ризик-менеджмент в фінансовій системі суб'єкта господарювання	85
Онищенко С.В., Маслій О.А. Institutional Environment of Business Development in Ukraine	87
Пелип Н.М. Розробка ефективної політики управління грошовими потоками на підприємстві	89

Слободяник С.П.,Новиков М.К. Сучасні виклики функціонуванню малих та середніх підприємств в період економічної кризи	91
Смола К.В. Загальна характеристика грошових потоків підприємства	93
Стеценко С.П. Механізми фінансового менеджменту будівельних підприємств як складова системи економічної безпеки	95
Тимко В.В. Корпоративне громадянство: етапи створення	97
Ткаченко С.А. Качественная оценка и промышленные нормы функции	99
Чепелюк Г.М. Фінансово-кредитний механізм екологічно безпечного підприємництва: практичний аспект	101

СЕКЦІЯ 4

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Височанський В.Ю. Технологічні аспекти стандартизації цінності	103
Внукова Н.М. Вплив оновлених вимог до фінансового моніторингу на зміни у доступі до фінансування суб'єктів малого і середнього бізнесу	104
Заславська О.І. Підвищення фінансової стійкості банківського сектора держави та регіонів в умовах пандемії коронавірусу	106
Котлан Ю.Ю. Динаміка розвитку ринку цінних паперів в Україні	108
Маркуш О.А. Аналіз роздрібного кредитного портфеля банківського сектору України	111
Осташ С.В. Основні стратегічні напрямки розвитку ринку нетрадиційних операцій і послуг	113
Охріменко Д.П., Лісовік Д.А. Оцінка умов кредитного договору для придбання морських суден	115
Петканич М.-В.М. Аналіз сучасного стану валютного ринку України	118
Петканич М.-В.М. Роль інтернет-банкінгу в діяльності банківських установ	121
Постніков О.О. Покращення умов функціонування суб'єктів бюджетної сфери на ринку грошово-кредитних відносин в Україні	123
Проньо В.В. Порівняльна характеристика методів оцінювання фінансової стійкості банку	125
Скрип К.В. Фактори взаємодії банківського та реального секторів економіки	127
Уста О.М. Аналіз депозитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк»	129

СЕКЦІЯ 5

РЕАЛІЗАЦІЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ: СУЧАСНА ПРАКТИКА ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ

Бригінець О.О. Правові проблеми розвитку зовнішньоекономічної безпеки України	132
Деметер О.О. Сучасний стан митної політики в умовах євроінтеграції	134
Костьов'ят Г.І. Сучасний стан митної політики в Україні	136

Лівак Є.Ю. Основні аспекти розвитку митної політики України	137
Пенді Я.Р. Особливості здійснення митного контролю в Україні	139
Пітюлич Ю.П. Оцінка системи справляння митних платежів в Україні	141
Якубик Р.І. Проблемні аспекти адміністрування митних платежів і напрямки їх усунення	144

СЕКЦІЯ 6

ОЦІНОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ

Божик Н.М. Підходи до визначення сутності категорії «вартість підприємства»	146
Геваза Р.І. Тенденції розвитку ринку нерухомості України на сучасному етапі	148
Глушко А.Д. Регуляторні аспекти оціночної діяльності в Україні	150
Дуркота К.В. Оцінка грошової вартості земельних ділянок в Україні та закордоном: комперативний аналіз	151
Керімов П.О. Розрахунок плати за капітал по галузям української промисловості	154
Крилов О.І. Проблеми регулювання сфери оціночної діяльності в Україні	156
Огородник В.О., Маркович Ю. Сучасні проблеми модернізації масової типової житлової забудови	157
Трунтаєв В.С. Вартість нерухомого майна в умовах «коронавірусної» кризи	158
Філоненко О.С. Проблемні аспекти вартісної оцінки КТЗ в сучасних умовах	160

СЕКЦІЯ 7

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Бачо Р.Й., Иллар Е.Й. Економічна природа та значення місцевих податків і зборів	162
Кампо Г.М., Тюк Е.В. Сучасні проблеми податкової системи України	164
Ковач Ю.Е. Оподаткування споживання: аспекти фіскальної вигоди непрямих податків та їх впливу на соціальний добробут	167
Козуб А.В. Аналіз доходів від податку на додану вартість у формуванні доходів державного бюджету України	170
Мисько В.В. Основні напрями реформування податкової системи України	172
Попіль О.М. Актуальні проблеми і перспективи розвитку оподаткування в Україні	174
Чакій О.І., Білинець О.А. Податкові надходження як джерело формування доходів бюджету України	176
Чакій О.І., Загоруйко С.В. Податкова система України в умовах децентралізації	178

СЕКЦІЯ 8

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ

Капля А.В. Страхові компанії як інституційні інвестори на фінансовому ринку України	181
Каспрук А.А. Стан та тенденції розвитку страхового ринку України	182
Рудик В.К. Роль накопичувального пенсійного страхування у реформуванні вітчизняної пенсійної системи	184
Соколова А.М., Бойко Ю. Тенденції розвитку світового ринку страхових послуг	186
Стегура В.М. Проблеми та напрями вдосконалення державного регулювання розвитку страхового ринку в Україні	188
Теліга В.В. Страховий ринок: вітчизняний та світовий аспекти	190
Ткаченко Н.В. До питання розвитку вогневого страхування в умовах пандемії	192

СЕКЦІЯ 9

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Македон В.В. Особливості глобальних фінансових криз кінця ХІХ - початку ХХ сторіччя	195
Олійник О.М. Cross-border investment policy of China	197
Розен фон В.М. Вплив кризової ситуації, обумовленої COVID-19, на діяльність стартапів	199

*Мирослава Хуторна, д-р екон.наук., доцент,
Черкаський навчально-науковий інститут
Університету банківської справи, м. Черкаси*

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ

За останні 20 років парадигма забезпечення фінансової стабільності фінансового сектору пройшла кілька етапів кардинального перегляду та змін. Так, до 2008 р. вона спиралася на ідеї економічного лібералізму, вільного ринку з максимальним поширенням ринкового саморегулювання в питаннях досягнення рівноваги на фінансових ринках, раціональності поведінки економічних агентів. Утім, вже у 2009 р. сприйняття всіх вище окреслених концептів та їх дієвості у забезпеченні фінансової стабільності зазнали концептуального переосмислення, зумовивши перегляд та суттєве посилення ролі регуляторних механізмів у цьому процесі, а також врахування поведінкових аспектів. Паралельно з цими процесами відбуваються світоглядні трансформації пріоритетів економічної політики з огляду на поширення в економічному бутті концепції сталого розвитку. Інтеграція цілей сталого розвитку до стратегій розвитку національних економік зумовлює глобальний тренд на формування не просто соціально-орієнтованої, а суспільно-орієнтованої економіки. Це, своєю чергою, спонукає необхідність обґрунтування теоретико-методологічної парадигми забезпечення фінансової стабільності фінансового сектору в умовах формування суспільно-орієнтованої ринкової економіки, націленої на створення передумов сталого розвитку, оскільки останнє зумовлює зростання значущості комплексної оцінки ефектів функціонування сфери фінансового посередництва; стимулює поглиблення фінансової інклюзії, як з позиції доступу економічних агентів до фінансових послуг, так і фінансового забезпечення суспільно значущих видів економічної діяльності; обґрунтовує першочерговість сприяння підвищенню добробуту населення країни та його стійкості до економічних потрясінь.

Якщо звернути увагу на науковий доробок з цієї проблематики, то перш за все необхідно акцентувати на відсутні фундаментальних досліджень у цій сфері вітчизняних наукових шкіл. Поряд з цим, зарубіжні науковці провідних наукових центрів розглядають цю проблему через призму ефективно функціонуючих соціальних інститутів, що й призводить до того, що вони зміщують свій акцент на вирішення загальносуспільних проблем та обґрунтування методології формування сталої фінансової системи («sustainable financial system»). Так, Kemfert С. та Schmalz S. приділяється активна увага обґрунтуванню критеріїв сталої компанії («sustainable company») для визначення напрямів розподілу сталого фінансування, акцентуючи увагу при цьому на їх корпоративній соціальній відповідальності та обсягах продукування ними вуглецю в атмосферу [1]. Тобто підвищення фінансової

стабільності фінансового сектору розглядається з позиції зменшення фінансових ризиків, що виникають внаслідок зміни клімату.

Інше питання, яке потребує наукового уточнення – це фінансова інклюзія, без якої неможливий ні сталий розвиток, ні фінансова стабільність. Відмітимо, що існуючі дослідження характеру впливу фінансової інклюзії на фінансову стабільність [2; 3], на нашу думку, потребують поглиблення з позиції з'ясування суб'єктних параметрів такої інклюзії з чітким відстеженням зміни реального та потенційного рівня фінансової стабільності фінансового сектору. Окрім цього, 2020 рік довів існування новітніх неекономічних загроз фінансовій стабільності (маємо на увазі COVID-19), що наразі також повинно бути враховано в аспекті поглиблення фінансової інклюзії.

Також, на увагу заслуговують результати дослідження Gong Y. та Ho, K.-Ch., які обґрунтували сильний позитивний зв'язок між соціальною відповідальністю фінансових установ та їх фінансовою стабільністю. Вважаємо, доцільним поглиблення цього наукового напрямку та перевірки гіпотези щодо взаємозв'язку між рівнем соціальної відповідальності фінансового посередника та ринковою вартістю його бізнесу для широкого кола зацікавлених сторін, у тому числі акціонерів.

Узагальнюючи все вищезазначене відмітимо, що розвиток методології трансформації системи забезпечення фінансової стабільності фінансового сектору в умовах становлення економіки сталого розвитку потребує наукового опрацювання таких гіпотез:

- 1) поряд з суто фінансовими рушійними чинниками порушення фінансової стабільності (накопичення боргу, волатильність цін на житло, акції та дефіцит поточного рахунку) детермінанти фінансової нестабільності також зароджуються в реальному секторі економіки та зумовлюються зростанням нерівності доходів і зниженням темпів зміни продуктивності праці;
- 2) поглиблення фінансової інклюзії та соціальної відповідальності інституту фінансового посередництва підвищує фінансову стабільність фінансового сектору;
- 3) формування методології ведення бізнесу на основі ініціатив сталого розвитку зумовлює вищу фінансову стабільність інституцій фінансового сектору, що у тому числі проявляється у їх вищій ринковій вартості;
- 4) детермінантою довгострокової фінансової стабільності фінансового сектору є створення інституту сталого фінансування та формування механізму залучення фінансових інституцій до фінансового забезпечення сталого розвитку.

Саме їх обґрунтуванню будуть присвячені подальші наукові праці

Список використаних джерел:

1. Kemfert, C., & Schmalz, S. (2019). Sustainable Finance: Political Challenges of Development and Implementation of Framework Conditions. *Green Finance*, Vol. 1, 3, 237-248, doi:10.3934/GF.2019.3.237.
2. Morgan, P. J., & Pontines V. (2014). Financial Stability and Financial Inclusion. SSRN Electronic Journal. ADBI Working Paper 488.

3. Siddik, M., Alam, N., & Kabiraj, S. (2018). Does Financial Inclusion Induce Financial Stability? Evidence from Cross-Country Analysis. *Australasian Accounting, Business and Finance Journal*, 12(1), 34-46.
4. Gong, Y., & Ho, K.-Ch. (2018). Does corporate social responsibility matter for corporate stability? Evidence from China. *Quality and Quantity*, 52(5), 2291-2319, doi: 10.1007/s11135-017-0665-6.